

AVOCATUL POPORULUI

Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție și a altor pedepse ori tratamente crude, inumane sau degradante - MNP

Aprob,

Avocatul Poporului

Renate Weber

Raport

privind vizita desfășurată la Centrul de Reținer și Arestare Preventivă Gorj, din cadrul Inspectoratului de Poliție Județean Gorj

Raportul este structurat pe trei capitole, după cum urmează:

- 1. Cadrul general și organizarea activității de monitorizare**
- 2. Constatările rezultate din activitatea de monitorizare**
- 3. Recomandări**

Craiova - 2025

1. Cadrul general și organizarea activității de monitorizare

Prin Legea nr. 109/2009, România a ratificat Protocolul opțional (denumit în continuare O.P.C.A.T.) adoptat la New York la 18 decembrie 2002, la Convenția împotriva torturii și altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante, adoptată la New York la 10 decembrie 1984.

Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție din cadrul instituției Avocatul Poporului îndeplinește atribuțiile de Mecanism Național de Prevenire a torturii (MNP), conform prevederilor O.P.C.A.T., monitorizând în mod regulat tratamentul aplicat persoanelor private de libertate. În acest sens, MNP poate vizita, anunțat sau inopinat, locurile în care persoanele sunt private de libertate, conform art. 4 din O.P.C.A.T..

Potrivit dispozițiilor prevăzute de art. 2 alin. (2), art. 16 alin. (1), art. 35 lit. a) și art. 39 alin. (3) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, coroborate cu dispozițiile art. 4 alin. (1) și art. 19 din Protocolul opțional la Convenția împotriva torturii și a altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante, cu dispozițiile Ordinului Avocatului Poporului nr. 134/2019, și conform Planului de vizite aprobat pentru anul 2025, la data de 12 februarie 2025 am efectuat o vizită inopinată la Centrul de Reținere și Arestare Preventivă (C.R.A.P.) Gorj, din cadrul Inspectoratului de Poliție Județean (I.P.J.) Gorj.

La vizită au participat reprezentanții instituției Avocatul Poporului, _____ - jurist, _____ - medic, _____ - psiholog, consilieri în cadrul Centrului zonal Craiova al Domeniului privind prevenirea torturii în locurile de detenție, și _____ - reprezentant al organizației neguvernamentale Organizația pentru Apărarea Drepturilor Omului (O.A.D.O.) Craiova.

Vizita a avut următoarele obiective: consolidarea protecției persoanelor private de libertate împotriva pedepselor și tratamentelor inumane sau degradante; verificarea condițiilor de cazare; asigurarea asistenței pentru sănătate; asistența psihologică, precum și verificarea altor aspecte cu relevanță pentru activitatea Mecanismului Național de Prevenire a Torturii în locurile de detenție.

La începutul vizitei, reprezentanții MNP au prezentat conducerii unității de poliție, respectiv inspectorului șef al I.P.J. Gorj, Viorel SAVU - Comisar Șef de Poliție și șefului C.R.A.P. Gorj, Constantin GOMOI - Comisar Șef de Poliție, temeiul legal în baza căruia se desfășoară vizita, etapele desfășurării acesteia, modalitatea de întocmire a Raportului de vizită, emiterea recomandărilor, precum și obligațiile instituției vizitate, potrivit prevederilor din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată.

Pe parcursul vizitei s-au mai purtat discuții referitoare la obiectivele vizitei cu adjunctul inspectorului șef al I.P.J. Gorj, Ion FRĂȚILESCU - Comisar Șef de Poliție, cu medicii Cristina Georgiana DĂIANU și Dana CONERU, din partea Centrului Medical Județean Gorj, dar și cu o parte din personalul centrului. Aceștia au manifestat disponibilitate pentru comunicare cu toți membrii echipei de vizită și au permis accesul atât la documentele solicitate, cât și la spațiile centrului, în conformitate cu prevederile legale.

2. Constatările rezultate din activitatea de monitorizare

a) informații generale

Centrul de Reținere și Arestare Preventivă Gorj a fost amenajat în anul 1972, odată cu construirea și darea în folosință a clădirii Inspectoratului de Poliție Județean Gorj și își desfășoară activitatea la parterul și demisolul pavilionului principal, cu acces din interiorul clădirii și prin curtea interioară.

Este organizat și funcționează cu respectarea dispozițiilor art. 107 din Legea 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, cu modificările și completările ulterioare, a Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, cu modificările și completările ulterioare prevăzute de Legea nr. 169/2017, a Hotărârii Guvernului nr. 157/2016 pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a Legii nr. 254/2013, a Ordinului Ministrului Afacerilor Interne nr. 14/2018 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea centrelor de reținere și arestare preventivă, precum și a măsurilor necesare pentru siguranța acestora, coroborate și cu alte acte normative (legi, ordine, proceduri, dispoziții subsecvente).

C.R.A.P. Gorj asigură primirea, înregistrarea, încarcerarea, supravegherea, paza, transferul, punerea în libertate și respectarea drepturilor și libertăților persoanelor private de libertate, în condițiile prevăzute de lege.

Potrivit organigramei, activitatea C.R.A.P. Gorj era asigurată de 17 lucrători, având în componență: o funcție de ofițer (șef birou) și 16 funcții de agent (4 funcții de șef de schimb și 12 de execuție). Două funcții de agent erau ocupate cu personal feminin, nefiind posturi vacante.

Activitatea de pază și supraveghere a persoanelor private de libertate era realizată permanent, conform programului de lucru organizat în două schimburi, între orele 7⁰⁰-19⁰⁰ și 19⁰⁰-07⁰⁰, alcătuite de regulă dintr-un șef de tură și doi polițiști aflați în serviciul de pază și supraveghere.

La data efectuării vizitei, în centru erau custodiate 16 persoane private de libertate (o femeie și 15 bărbați), la capacitatea legală de 30 de locuri. Erau două persoane reținute și 14 arestate preventiv până la 3 luni, nefiind custodiați minori, și nici persoane care să prezinte risc de securitate.

b) condiții de cazare

În Centrul de Reținere și Arestare Preventivă Gorj erau amenajate 10 camere de deținere amplasate la parterul și demisolul clădirii I.P.J. Gorj, cu câte 3 paturi fiecare, fiind asigurat un spațiu de minim 4 m²/persoană, prevăzut de art. 1, alin. 3 din Anexa Ordinului Ministerului Justiției nr. 2772/C/2017 pentru aprobarea Normelor minime obligatorii privind condițiile minime de cazare a persoanelor private de libertate.

Repartizarea persoanelor private de libertate în camere se realiza conform prevederilor art. 42 din Ordinul nr. 14/2018, cu respectarea criteriilor de separație.

Camerele dispuneau de luminat natural pe timpul zilei, iar pe timpul nopții se folosea iluminatul artificial și iluminatul de veghe, potrivit prevederilor art. 12 alin. (9) din Ordinul nr. 14/2018 și ale art. 256 alin. (3) din H. G. nr. 157/2016 pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a Legii nr. 254/2013. În toate camerele erau aparate de aer condiționat funcționale, telefoane, aparate tv conectate la rețeaua de cablu și mobilier compus din paturi metalice prevăzute cu sertare pentru păstrarea obiectelor personale, mese, scaune și cazarmament (saltele, perne, pături și lenjerie).

Era asigurată o temperatură optimă în spațiile centrului, persoanele arestate aveau posibilitatea să folosească la nevoie și aparatele de aer condiționat pentru încălzire. Pe holul centrului exista un sistem de ventilație prin tubulatură, iar ferestrele erau din tâmplărie PVC, cu geam antiefracție, având deschidere în interior.

Am constatat că în centru nu era amenajată o cameră de cazare dotată corespunzător pentru persoanele private de libertate cu dizabilități, în conformitate cu prevederile art. 12 alin. (16) din Ordinul nr. 14/2018, în care se stipulează că „În cazul persoanelor private de libertate cu dizabilități vor fi prevăzute camere de cazare dotate corespunzător”. Chiar dacă la data vizitei în centru nu erau custodiate persoane cu dizabilități, considerăm necesară amenajarea unei camere de cazare pentru această categorie de persoane.

De asemenea, echipa de vizită a constatat că la nivelul centrului este necesar să se organizeze spații (camere) pentru izolarea persoanelor private de libertate care se pot manifesta violent și pentru persoanele care prezintă boli infecto-contagioase, fapt discutat cu conducerea I.P.J.

Gorj. **Echipa de vizită recomandă conducerii I.P.J. Gorj analizarea posibilității de a amenaja o cameră pentru izolarea persoanelor private de libertate care se pot manifesta violent, precum și a unei camere pentru persoanele care prezintă boli infecto-contagioase, potrivit prevederilor art. 7 alin. (3) lit. a) și art. 28 alin. (1) din Ordinul nr. 14/2018.**

În fiecare cameră erau afișate pe suport de hârtie drepturile și obligațiile persoanelor private de libertate, sancțiunile și recompensele prevăzute de Legea nr. 254/2013, precum și programul orar al activităților stabilit prin Regulamentul de Ordine Interioară.

Persoanele custodiate aveau posibilitatea la nevoie să apeleze supraveghetorul printr-un sistem de avertizare, acționat din interiorul camerei, de la butonul de apelare.

Grupurile sanitare erau comune, (separat pentru bărbați și separat pentru femei) dotate corespunzător (două toalete tip wc turcesc, lavoar cu două baterii, oglindă, două dușuri), curate, pavimentul placat cu gresie și pereții cu faianță, ușor de igienizat. Mai exista încă un grup sanitar cu un vas wc, lavoar și oglindă.

În cazul în care centrul ar fi populat la capacitatea maximă, există posibilitatea ca grupurile sanitare comune să nu fie suficiente pentru a fi folosite în condiții decente, potrivit prevederilor art. 13 alin. (3) din Ordinul nr. 14/2018.

De altfel, Comitetul European pentru Prevenirea Torturii și Tratatelor sau Pedepselor Inumane sau Degradante (CPT), în Extrasul din cel de-al 2-lea Raport general, publicat, consideră că *„persoanelor din custodia poliției trebuie să li se permită satisfacerea necesităților naturale la momentul dorit în condiții decente și de curățenie, și să li se ofere condiții adecvate de spălare”*. Deși, șeful C.R.A.P. Gorj a precizat că în principiu, custodierea persoanelor private de libertate se efectua pentru o durată relativ scurtă, considerăm că inexistența grupurilor sanitare în dotarea camerelor de deținere poate genera un tratament degradant, având în vedere că o persoană privată de libertate nu trebuie să depindă de personalul centrului pentru folosirea grupurilor sanitare. **Din acest motiv, echipa de vizită recomandă conducerii I.P.J. Gorj analizarea posibilității de a se amenaja în camere grupuri sanitare, pentru ca persoanele private de libertate să beneficieze de facilități corespunzătoare, potrivit prevederilor art. 13 alin. (3) din Ordinul nr. 14/2018.**

Apa rece era furnizată permanent de la rețeaua centralizată, iar apa caldă și agentul termic erau asigurate corespunzător cu centrala proprie a I.P.J. Gorj.

Dacă la cabinele de wc era asigurată intimitatea, la dușurile existente erau necesare unele lucrări de montare a unor paravane pentru asigurarea intimității, fapt pentru care echipa de vizită recomandă conducerii I.P.J. Gorj asigurarea intimității la dușurile din grupul sanitar comun, potrivit prevederilor art. 13 alin. (3) și alin. (6) din Ordinul nr. 14/2018. Mai exista încă un grup sanitar care era dotat și utilat cu obiecte sanitare (un vas wc, lavoar și oglindă).

Dezinsecția, dezinfecția și deratizarea se efectuau periodic de către firma cu care era încheiat un contract de prestări servicii, ultima lucrare fiind executată la data de 05.12.2024. Din verificările făcute și din discuțiile purtate cu persoanele private de libertate a rezultat că nu a fost semnalată prezența insectelor.

În interiorul centrului mai erau amenajate: biroul șefului de centru, biroul de comandă, camera de primire a persoanelor private de libertate (camera șefului de schimb), cabinetul medical, camera de vizită, biblioteca, vestiarele pentru agenți, clubul, magazia pentru bunurile persoanelor private de libertate, camera de percheziție, oficiul alimentar, magazia pentru materiale igienico-sanitare, grupul sanitar pentru personal.

Camera de grefă era amenajată în același spațiu în care se acordau și vizitele persoanelor private de libertate, fiind situată la parterul clădirii.

Clubul era igienizat și amenajat corespunzător, cu televizor, mese, scaune, spalier, o bicicletă fitness, bandă mecanică pentru alergare etc..

Biblioteca era dotată cu mapele care cuprindeau actele normative prevăzute de art. 61 din Legea 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, și potrivit prevederilor art. 15 alin. (5) din Ordinul nr. 14/2018.

Curtea de plimbare era betonată, acoperită parțial, permitea pătrunderea aerului și a luminii naturale, fiind dotată cu o bicicletă medicinală, cu bară fixă pentru efectuarea exercițiilor fizice, bancă, cutie poștală etc.. Persoanele private de libertate aveau acces la curtea de plimbare, conform programului zilnic al centrului, indiferent de condițiile meteorologice.

În centru exista un sistem de supraveghere video, fiind montate camere, conform prevederilor legale, în spațiile comune, în curtea de plimbare și în exteriorul centrului.

Șeful C.R.A.P. Gorj a precizat echipei de vizită că în ultima perioadă au fost efectuate în centru lucrări de investiții, fiind înlocuite ferestrele de la camerele de deținere, montate televizoare noi cu cutii

de protecție antivandalism, igienizate (zugrăvite) spațiile centrului, au fost montate telefoane în camerele de deținere, a fost instalat un sistem pentru realizarea videoconferințelor cu organele judiciare și au fost achiziționate 3 frigidere și două mașini de spălat.

c) asigurarea hranei

Hrana era preparată în cadrul blocului alimentar al Penitenciarului Târgu Jiu și era distribuită în baza situației de efective transmisă zilnic de conducerea centrului. Era transportată în recipiente de inox, de către personalul centrului, cu autoturismul din dotare, care era autorizat sanitar.

În centru era amenajată o cameră (oficiu alimentar) destinată primirii și distribuirii hranei către persoanele private de libertate, care era dotată corespunzător (masă, scaune, fișete metalice pentru păstrarea veselei ce urma a fi distribuită persoanelor private de libertate la încarcerare, mașini pentru spălat, chiuvetă cu blat din inox, fierbător apă tip cană, frigider pentru păstrarea probelor de hrană, cuptor cu microunde, 3 frigidere pentru păstrarea alimentelor achiziționate de persoanele private de libertate sau a celor primite de la familie cu ocazia vizitelor) etc..

Din constatările echipei de vizită, oficiul alimentar era curat, igienizat și dotat, potrivit prevederilor art. 160 alin. (2) lit. b) și art.14 alin. (7) din Ordinul nr. 14/2018.

Erau asigurate 3 mese/zi, meniurile erau întocmite în funcție de numărul persoanelor private de libertate, cu respectarea normelor de hrană stabilite, a confesiunii religioase și a afecțiunilor medicale de care suferea fiecare arestat. În cazul în care în urma consultului medical se constata existența unei afecțiuni care necesita un anumit tip de dietă (diabet zaharat, hipertensiune arterială etc.), medicul centrului întocmea regimul alimentar, iar acesta era adus la cunoștința conducerii C.R.A.P. Gorj, care efectua demersuri în vederea asigurării regimului adecvat de hrană.

Echipa de vizită a verificat hrana primită pentru masa de prânz și a constatat că era corespunzătoare. La data efectuării vizitei existau prelevate probe alimentare păstrate într-un frigider destinat acestui scop.

d) asigurarea asistenței pentru sănătate

Centrul de Reținere și Arestare Preventivă Gorj deținea Autorizație Sanitară de funcționare eliberată de Centrul Medical Județean (C.M.J.) Gorj din data de 22.04.2019, vizată doar până în anul 2024, iar pentru anul 2025, centrul era în procedură de a i se emite o nouă Autorizație Sanitară.

Echipa recomandă urgentarea demersurilor de eliberare a unei noi Autorizații Sanitare pentru C.R.A.P. Gorj, potrivit art. 13 alin. (9) lit. a) din Ordinul nr. 14/2018.

Asistența medicală pentru persoanele private de libertate era asigurată de 2 medici din partea C.M.J. Gorj, un medic - medicină de familie personal contractual, un medic subcomisar de poliție - medicină de familie și doi asistenți medicali, toți angajați ai C.M.J., în ture de 8 ore (intervalul orar 07⁰⁰- 15⁰⁰). După program, asistența medicală era asigurată prin rotație de personalul din cadrul C.M.J. Gorj, printr-un serviciu de permanență telefonică la domiciliu. Acordarea asistenței medicale profilactice, curative și efectuarea tratamentelor pentru persoanele private de libertate se realiza prin activități de bază, precum asistența medicală în specialitatea medicină de familie sau medicină dentară. Se urmărea evoluția stării de sănătate a persoanelor private de libertate și se aplicau măsurile medicale necesare, potrivit prevederilor legale.

În cadrul C.R.A.P. Gorj era amenajat un spațiu pentru efectuarea vizitei medicale înainte de repartizarea în camere, și pentru acordarea consultațiilor medicale pentru persoanele arestate. În desfășurarea activității medicale erau utilizate corespunzător tipizate (fișe medicale pentru persoane private de libertate, fișe de triaj medical, consimțământ informat, notă privind constatarea mărcilor traumatiche, bilete de trimitere, formulare rețete, adeverințe medicale etc.), potrivit art. 161 din Ordinul nr.14/2018.

Pentru asigurarea evidenței activității de asistență medicală a persoanelor private de libertate, registrele erau păstrate la cabinetul medical în condiții de siguranță și confidențialitate.

S-a verificat aleatoriu necesarul de medicamente din aparatul de urgență, fiind asigurat corespunzător, potrivit prevederilor Ordinului nr.153/2003 emis de Ministerul Sănătății și Familiei pentru aprobarea normelor metodologice privind înființarea, organizarea și funcționarea cabinetelor medicale - Anexa 2, dotarea minimă obligatorie pentru cabinete medicale de specialitate.

Consultațiile medicale se acordau în mod obligatoriu la introducerea în arest, conform prevederilor Legii nr. 254/2013, și la solicitarea persoanelor private de libertate sau ori de câte ori erau necesare.

La primirea în centru a persoanei private de libertate se efectua examenul clinic general cu scopul depistării urmelor de violență și a bolilor infecto-contagioase și parazitare, în 24 de ore de la primire, potrivit prevederilor legale. În cazul în care controlul medical obligatoriu la depunerea în arest era efectuat de asistentul medical, acesta întocmea o fișă medicală de triaj, urmând ca în cel mai scurt timp persoana privată de libertate să fie consultată de medic.

S-a verificat registrul de examinări medicale la introducerea persoanelor private de libertate în centru, astfel că în anul 2024 au avut loc 597 de examinări și 54 în anul 2025. Până la data vizitei nu au existat cazuri de refuz al consultului medical la persoanele nou intrate în centru. În anul 2024, în Registrul pentru consultațiile medicale curente erau consemnate corespunzător 490 de consultații pentru persoanele private de libertate și 24 au fost consemnate în anul 2025.

Persoanele custodiate beneficiau de tratament în mod gratuit, în baza unei prescripții eliberate de medicii specialiști. Medicamentele prescrise erau păstrate la cabinet, în condiții corespunzătoare de siguranță.

Persoanele private de libertate cu boli cronice erau luate în evidență de personalul medico-sanitar al cabinetului în Registrul de bolnavi cronici, dispensarizate, și li se asigura tratamentul, potrivit prevederilor legale. Din verificarea Registrului, în anul 2024 au fost înregistrate 42 de cazuri de boli cronice, iar în anul 2025 s-au înregistrat 3 cazuri, pentru care s-a primit tratamentul medical corespunzător. Cele mai frecvente afecțiuni cronice întâlnite au fost: hipertensiune arterială, diabet zaharat, boală pulmonară cronică obstructivă, etilism, insuficiență renală, tulburări de personalitate, depresie, schizofrenie, tulburări mentale datorate substanțelor active etc..

Medicamentele recomandate pentru afecțiunile cronice erau distribuite numai de către personalul medical, până în ora 15⁰⁰, iar după program, administrarea tratamentului pentru bolile cronice se efectua de personalul angajat al centrului, care nu avea competență în administrarea tratamentului, potrivit prevederilor legale. **Echipa de vizită recomandă ca administrarea medicamentelor pentru persoanele arestate să se efectueze strict de către personalul medico-sanitar sau în prezența acestuia**, potrivit art. 158 alin. (4) și (5) din Ordinul nr. 14/2018 alin. (4) *„Medicamentele și suplimentele alimentare sunt administrate persoanei private de libertate de către personalul medico-sanitar sau în prezența acestuia”*, alin. (5) *„Administrarea medicamentelor antidiabetice, tuberculostatice, antiepileptice, antipsihotice, anxiolitice, hipnotice și sedative, precum și a altor medicamente, la recomandarea medicului, se face strict supravegheat, în funcție de caz”*.

Consultațiile medicale de specialitate erau asigurate prin prezentarea persoanelor private de libertate la Spitalul Județean de Urgență Târgu Jiu sau la Penitenciarele-Spital din cadrul rețelei medicale a Administrației Naționale a Penitenciarelor (Jilava, Târgu-Ocna).

În ceea ce privește solicitările la Serviciul Național pentru Situații de Urgență 112 privind acordarea de prim ajutor persoanelor private de libertate, au fost înregistrate 8 apeluri la 112 în anul

2024 și un singur apel în anul 2025, persoanele private de libertate fiind transportate la Spitalul Județean de Urgență Târgu Jiu pentru investigații și tratament, iar după acordarea îngrijirilor medicale și a recomandărilor, acestea au fost reintroduse în centru.

Din verificarea Registrului de mărci traumatice existent în centru, în anul 2024 erau înregistrate 60 cazuri de persoane private de libertate cu mărci traumatice accidentale, iar în anul 2025 erau înregistrate 5 cazuri, fiind consemnate corespunzător, potrivit prevederilor legale. Nu au fost înregistrate cazuri de mărci traumatice prin autoagresiune sau heteroagresiune în anii 2024-2025.

În centru, în anii 2024 și 2025 nu au existat cazuri de femei însărcinate sau decese.

e) acordarea asistenței psihologice

Activitatea de asistență psihologică a persoanelor private de libertate încarcerate la nivelul IPJ Gorj se desfășura potrivit O.M.A.I. nr. 23/2015 privind activitatea de psihologie în Ministerul Afacerilor Interne cu modificările ulterioare, Dispoziției Inspectorului General al Inspectoratului General al Poliției Române, cu nr. 48 din 27.05.2019 privind modul de acordare a asistenței psihologice persoanelor private de libertate aflate în centrele de reținere și arestare preventivă din subordinea Inspectoratului General al Poliției Române.

Activitatea desfășurată presupune acordarea asistenței psihologice primare persoanelor reținute sau arestate preventiv și asigurarea suportului psihologic în vederea adaptării la mediul de arest/detenență, prin identificarea și ameliorarea stărilor disfuncționale atunci când acestea sunt semnalate.

În cadrul I.P.J. Gorj existau două funcții de ofițer psiholog, ambele încadrate de psihologi înscriși în Colegiul Psihologilor din România, având atestat de liberă practică în specialitatea psihologie aplicată în domeniul securității naționale.

Referitor la formarea profesională continuă, psihologii având obligativitatea de a participa la manifestări științifice și programe de formare continuă, în specialitățile de competență și în raport cu cerințele postului, aceștia au participat la diverse cursuri: „Codependența”, „Pregătirea pentru schimbare - Intervenții motivaționale în consumul de substanțe active”, „Evaluarea tulburărilor legate de uzul de substanțe psihoactive”, „Reziliența copilului, adolescentului și reziliența familială în situații de criză”, „Abordarea holistică a efectelor pandemice” etc..

Cabinetul psihologic din cadrul I.P.J. Gorj funcționa potrivit Avizului de funcționare nr. 14/18.12.2006, ca punct de lucru al Centrului de Psihosociologie – M.A.I., în specialitatea Psihologie aplicată în domeniul securității naționale.

Fiecare psiholog avea întocmit un Registru de evidență a actelor profesionale, în care era consemnată activitatea acestora. Astfel, în anul 2024, au fost acordate 14 asistențe psihologice primare persoanelor aflate în arest (5, respectiv 9 ședinte). Cele 14 ședinte au fost acordate pentru **6 persoane minore și 7 adulți. În anul 2024 însă, în centru au fost custodiați 27 de minori** (19 pe bază de ordonanță de reținere și 8 pe bază de mandat de arestare preventivă).

În anul 2025, **în centru a fost custodiat un minor, care nu a fost văzut de către psiholog.** În anul 2025, până la momentul vizitei, în centru a fost acordată o singură asistență psihologică. **Echipa de vizită recomandă acordarea asistenței psihologice tuturor persoanelor minore custodiate în centru,** conform prevederilor art. 117 alin. 2 din Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, *„Pe timpul executării arestării preventive, minorului i se acordă asistență psihologică, în condițiile stabilite prin regulamentul prevăzut la art. 107 alin. (2), în vederea diminuării efectelor negative ale privării de libertate asupra dezvoltării sale fizice, psihice sau morale”.*

La momentul vizitei, în centru exista custodiată o persoană privată de libertate cu diagnostic psihiatric, căreia i se administra medicație psihotropă, care a relatat echipei de vizită despre 3 tentative recente de suicid, care nu avuseseră loc în C.R.A.P.. **Psihologul centrului nu fusese informat despre această situație, iar persoana privată de libertate nu a solicitat asistența psihologică deoarece „nu știa ce să facă”.** Echipa de vizită recomandă monitorizarea stării de sănătate mintală și a statusului psiho-emoțional a persoanelor aflate cu tratament psihiatric sau cu riscuri în sfera psihologică, precum și încurajarea persoanelor custodiate de a solicita servicii de asistență psihologică pe perioada încarcerării.

Au fost consultate câteva Fișe de evidență a actelor de asistență psihologică, iar în unele cazuri nu se preciza dacă persoană privată de libertate prezenta sau nu dificultăți de adaptare la mediul carceral. Echipa de vizită recomandă completarea integrală a documentelor privind asistența psihologică acordată în centru.

Nu au fost înregistrate cazuri privind refuzul de hrană și nu au fost înregistrate tentative de suicid.

f) interviuri cu persoanele arestate/reținute

Majoritatea persoanelor private de libertate intervievate au menționat că la introducerea în arest le-au fost prezentate drepturile și le sunt respectate drepturile legale (asistența juridică, asistența medicală, asistența psihologică, dreptul la convorbiri telefonice, la petiționare și corespondență, la plimbarea zilnică, de a primi vizite, de a primi bunuri și de a efectua cumpărături etc.).

Acestea au mai menționat că sunt mulțumite de hrana primită, de condițiile din C.R.A.P. Gorj, de faptul că apa caldă este asigurată permanent, și de modul cum sunt tratate de personalul centrului.

g) respectarea dreptului la convorbiri telefonice și comunicări on-line

În camerele din centru și în curtea de plimbare existau montate aparate telefonice la care se puteau efectua convorbiri naționale și internaționale, zilnic în intervalul 08⁰⁰-20⁰⁰.

Persoanele private de libertate au menționat că cererile le-au fost aprobate de șeful centrului, li s-au respectat confidențialitatea și durata convorbirilor telefonice, fiind astfel respectate prevederile art. 118, 119 și 120 - Secțiunea 7, Dreptul la convorbiri telefonice din Ordinul nr. 14/2018.

Au fost câteva persoane private de libertate tinere, care și-au exprimat dorința de a fi amenajat și dotat în cadrul centrului un spațiu pentru comunicările online.

Membrii echipei de vizită recomandă conducerii C.R.A.P. Gorj să analizeze posibilitatea amenajării și dotării unui spațiu pentru comunicări online, potrivit prevederilor art. 121 alin (1) și (2), Secțiunea 8, Dreptul la comunicări on-line, din Ordinul nr. 14/2018.

e) alte aspecte

În timpul vizitei au fost verificate mai multe registre întocmite privind evidențierea activităților desfășurate cu persoanele private de libertate, constituite în condițiile art. 114 lit. c) din Legea nr. 254/2013 și în conformitate cu prevederile art. 68 alin. (1) din Ordinul nr. 14/2018. Registrele prevăzute erau completate corespunzător de către persoanele desemnate în acest sens prin fișa postului, în conformitate cu prevederile din Anexa nr. 2, cu formularele utilizate în activitatea centrelor de reținer și arestare preventivă, din Ordinul nr. 14/2018.

Din documentele prezentate a rezultat că în cursul anului 2024, dar și în perioada 01.01.-12.02.2025, nu au fost aplicate sancțiuni disciplinare și nu au fost acordate recompense.

A fost verificat și modul în care se efectua activitatea de percheziție corporală amănunțită și controlul bagajelor persoanelor private de libertate la introducerea în centru. S-a constatat că percheziția corporală se efectua de către un polițist de același sex cu persoana respectivă, **într-o**

cameră care necesita dotarea cu un paravan pentru asigurarea intimității, potrivit prevederilor art. 35 alin. (2) din Ordinul nr. 14/2018.

În procesul verbal întocmit la introducerea în centru erau consemnate mențiunile cu privire la data și ora primirii, camera în care persoana era repartizată, datele de identitate, precum și alte date care trebuiau menționate, potrivit prevederilor legale.

S-a verificat dosarul unei persoane private de libertate care fusese pusă în libertate și s-a constatat că la punerea în libertate, persoanei i se întocmea procesul-verbal în trei exemplare, din care unul se depunea la dosarul individual, unul rămânea la urma dosarului, iar celălalt se înmâna persoanei pusă în libertate, potrivit prevederilor art. 56 din Ordinul nr. 14/2018. **Totuși, echipa de vizită recomandă conducerii I.P.J. Gorj să menționeze în cuprinsul procesului-verbal de predare a bunurilor și adresa la care persoana privată de libertate urmează să locuiască după punerea în libertate, potrivit art. 56 alin. (2) din Ordinul 14/2018.**

3. Recomandări

Având în vedere aspectele constatate, în temeiul art. 43 alin. (1) și art. 47 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, **Avocatul Poporului**

RECOMANDĂ

conducerii Inspectoratului de Poliție Județean Gorj să întreprindă măsurile legale care se impun pentru:

- 1. urgentarea demersurilor privind eliberarea unei noi Autorizații Sanitare pentru C.R.A.P. Gorj, potrivit art. 13 alin. (9) lit. a) din Ordinul nr. 14/2018;**
- 2. dotarea spațiului necesar pentru efectuarea percheziției corporale cu un paravan pentru asigurarea intimității, potrivit prevederilor art. 35 alin. (2) din Ordinul nr. 14/2018;**
- 3. menționarea în cuprinsul procesului-verbal de predare a bunurilor, și a adresei la care persoana privată de libertate urmează să locuiască după punerea în libertate, potrivit art. 56 alin. (2) din Ordinul 14/2018;**

4. analizarea posibilității de a amenaja o cameră pentru izolarea persoanelor private de libertate care se pot manifesta violent, precum și a unei camere pentru persoanele care prezintă boli infecto-contagioase, potrivit prevederilor art. 7 alin. (3) lit. a) și art. 28 alin. (1) din Ordinul nr. 14/2018;
5. amenajarea unei camere de cazare dotată corespunzător pentru persoanele private de libertate cu dizabilități, potrivit prevederilor art. 12 alin. (16) din Ordinul nr. 14/2018;
6. administrarea medicamentelor pentru persoanele arestate să se efectueze de către personalul medico-sanitar sau în prezența acestuia, potrivit art. 158 alin. (4) și alin. (5) din Ordinul Ministrului Afacerilor Interne nr.14/2018;
7. acordarea asistenței psihologice tuturor persoanelor minore custodiate în centru, conform prevederilor art. 117 alin. 2 din Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal;
8. monitorizarea stării de sănătate mintală și a statusului psiho-emoțional a persoanelor aflate cu tratament psihiatric sau cu riscuri identificate în sfera psihologică;
9. completarea integrală a documentelor privind asistență psihologică acordată în centru;
10. analizarea posibilității amenajării și dotării unui spațiu pentru comunicări online, potrivit prevederilor art. 121 alin. (1) și (2), Secțiunea 8, Dreptul la comunicări on-line, din Ordinul nr. 14/2018;
11. asigurarea intimității la dușurile din grupul sanitar comun, potrivit prevederilor art. 13 alin. (3) și alin. (6) din Ordinul nr. 14/2018;
12. analizarea posibilității de a se amenaja în camere grupuri sanitare, pentru ca persoanele private de libertate să beneficieze de facilități corespunzătoare, potrivit prevederilor art. 13 alin. (3) din Ordinul nr. 14/2018.

Craiova, 3 martie 2025

